

**משרד הכלכלה והתעשייה
ועדת המכרזים**

פרוטוקול מס' 1527/1 מישיבה בתאריך 11.1.2017

השתתפו: סימה דאי, יו"ר הוועדה
עופרה הררי ליברמן, סגנית בכירה לחשב
עו"ד מהא דיבסי, נציגת היועץ המשפטי
אילנית וויזמן, מנהלת תחום רכש
תכלת רמות, עוזר מנכ"ל
יפה עסיס, מרכזת הוועדה

הוזמנו: יונתן הדר, יואב סיידל

התקשרות עם המכון הישראלי ליצוא ולשיתוף פעולה בין לאומי כספק יחיד

בפני הוועדה הונח מכתבו מיום 9.1.2016, של מר יונתן הדר, סגן מנהל מינהל סחר
חוץ, בבקשה להתקשרות עם המכון הישראלי ליצוא ולשיתוף פעולה בין לאומי עבור
פטור ממכרז, כדלהלן:

המינהל לסחר-חוץ מבקש את אישור הוועדה להתקשרות המשרד עם המכון
הישראלי ליצוא ולשיתוף פעולה בינלאומי בהתאם לסעיף 3 (29) לתקנות חובת
מכרזים, כספק יחיד המסוגל לבצע את השירותים הנדרשים.

ההתקשרות תהיה בנושאי קידום היצוא, עידוד שיתופי פעולה בין חברות זרות
וחברות ישראליות, אירוח משלחות של אנשי עסקים זרים בארץ, ארגון מפגשים
בחו"ל ובארץ בין אנשי עסקים זרים וישראלים, אירוח עיתונאים, ארגון משלחות
של יוצאנים ישראלים היוצאים לחו"ל, השתתפות בתערוכות בארץ ובחו"ל,
הכשרת יוצאנים וליווי פעילותם לקראת יצוא וכל פעולה אחרת בתחומים הנ"ל, לפי
צרכי המשרד ובהתאם לתנאיו הדינמיים של השוק הגלובלי.

בעבר פרסם המשרד קול קורא (RFI) לכל הגופים העוסקים בנושאי קידום היצוא
והגברת שיתופי הפעולה עם גורמים מחו"ל, העומדים בקריטריונים שנקבעו על ידי
המשרד, להציע שירותים בתחומים הנ"ל. אף גוף כלכלי ישראלי אשר עמד
בקריטריונים, פרט למכון הישראלי ליצוא ושיתוף פעולה בין לאומי, לא הגיש את
מועמדותו למכרז. בשנה הנוכחית בעת פרסום ההתקשרות עם מכון היצוא במערכת
המנוף, נרשמה השגה מאת לשכת המסחר תל-אביב והמרכז בדבר ההתקשרות עם
המכון הישראלי ליצוא ולשיתוף פעולה בין לאומי. בהשגה זו נטען על ידי הארגון כי
ביכולתו לספק מענה עדיף לשירותים שמשרד הכלכלה מקבל כיום ממכון היצוא.
טענה זו נבחנה על ידינו, גם במסגרת דיון משותף עם לשכת המסחר תל-אביב
והמרכז, ונמצא כי אין ביכולתה לספק מענה לשירותים הניתנים על ידי מכון היצוא.
מסמך מפורט עם הנימוקים אשר בגינם לשכת המסחר תל אביב והמרכז אינה
יכולה לספק ולו חלק מהשירותים הניתנים על ידי מכון היצוא הועבר לוועדת
המכרזים, אשר אישרה לקדם את ההתקשרות עם מכון היצוא.

במהלך 2017, יפרסם המשרד קול קורא (RFI) מעודכן לכל הגופים העוסקים בנושאי קידום היצוא והגברת שיתופי הפעולה עם גורמים מחו"ל, העומדים בקריטריונים שנקבעו על ידי המשרד, להציע שירותים בתחומים הנ"ל. זאת כדי לבדוק אם חל שינוי כלשהו מאז פורסם הקול הקורא הקודם.

סיכום

למכון היצוא תפקיד מרכזי כגוף המקשר בין התעשייה והממשלה בישראל זה למעלה מ-50 שנים. המכון יוצר תיאום וסינרגיה בין מדיניות הממשלה לבין צרכי התעשיינים.

במדינות מערביות אחרות גם קיימים גופים המקבילים למכון היצוא, המקבלים תקציבים מהמדינה ומהתעשייה ותפקידם ליצור תיאום ביניהם וליזום פעילויות משותפות.

לאור כל האמור לעיל ועל פי חוות דעתנו המקצועית אין בארץ גוף כלכלי אחר המסוגל לבצע באופן הולם או באופן חלקי, את המטלות בהתקשרות הנדרשת עבור המשרד ולכן אבקש את אישורך והמלצתך לפטור ממכרז בהתקשרות עם המכון.

להלו פעילות המכון ואופן תפקודו:

1. פעילות רב תחומית של המכון, המכוון את עיקר פעילותו לקידום יצואנים ישראלים כולל קטנים ובינוניים, ומלווה אותם צעד אחר צעד, באמצעות:

א. יצירת הזדמנויות עסקיות לחברות ישראליות בחו"ל, הוצאת משלחות יצואנים למדינות יעד שונות ומדינות בעלות עניין, וקיום מפגשים, הן קבוצתיים והן אחד-על-אחד עם גורמים רלבנטיים בחו"ל.

ב. הגברת מודעות של גורמים עסקיים ומוסדיים בחו"ל ליכולות התעשייה בישראל על ענפיה השונים: בין היתר באמצעות איתור יועצים בחו"ל שיסייעו להגשמת מטרה זו, ולצורך יצירת הקשרים בין הגורמים בחו"ל ליצואנים הישראלים.

ג. אספקת פתרונות/כלים תפעוליים ולוגיסטיים ליצואנים: לדוגמא, איתור גורמים אלטרנטיביים למתן מקורות מימון ליצואנים, מעבר למקורות המימון הסטנדרטיים, בשעה שהמקורות הסטנדרטיים אינם לוקחים "סיכונים" ודוחים את בקשות היצואנים למימון.

ד. השתתפות של יצואנים בתערוכות בינלאומיות בביתן הלאומי של מדינת ישראל, המוקם באמצעות המכון ותחת "כנפיו", בהיותו גוף שמדינת ישראל חברה בו (3 נציגים במועצת המנהלים, לרבות משקיפים קבועים).

ה. הקמת מערך טיפול ייחודי ליצואנים קטנים ומתחילים: בין היתר באמצעות העמדת יועצים בארץ, בתחומים שונים, לטובת היצואנים, לשעות יעוץ המסובסדות ע"י המכון – בתחום המקצועי, משפטי וכיו"ב.

ו. העשרת הידע של הקהיליה העסקית בתחומי הסחר והשיווק הבינלאומיים: מתן הדרכות ליצואנים במסגרת בית הספר ללימודי סחר חוץ שהוקם ע"י המכון, עריכת ימי עיון, הפקת וארגון קורסים אקדמאיים ושיתוף עם אוניברסיטאות ומכללות בארץ.

ז. אספקת מידע רלבנטי ליצואנים לצורך הגדלת המכירות בחו"ל: בין היתר באמצעות מתן שירותי מידענות ליצואנים, באמצעות ספריית המכון ובאמצעות מאגרי מידע ממוחשבים, מהמובילים בעולם, המספקים מידע ON-LINE לגבי הזדמנויות עסקיות בתחומים שונים (מאגרי מידע של Product Scan, Gartner וכד'): יצואנים קטנים/בינוניים אינם יכולים לממן מינוי על מאגרים כנ"ל, כשהמדובר בהוצאה של עשרות אלפי דולרים לשנה.

ח. יצירת "סל תשתית שיווקית" לכל ענף: אתר אינטרנט: אינדקסים, מצגות, עלון אלקטרוני.

2. ארגון ויישום פרויקטים מורכבים לקידום היצוא כדוגמת:

- ריכוז נושא המאגדים השיווקיים: ייזום מאגדים, סיוע בהתארגנות, מעקב ובקרה.
- איתור שיתופי פעולה והזדמנויות עסקיות סביב אירועים רבי משתתפים כגון: ברזיל 2014 וברזיל 2016.
- הקמת יחידות שיווק ייעודיות לפעילויות רב תחומיות בנושא מכרזים בינלאומיים.

3. המכון לוקח חלק בקביעת יעדי היצוא הלאומיים (מדינות יעד, ענפים וכו'): משקיע משאבים ביצירת שיתוף פעולה בשווקים חדשים שאינם מוכרים, המהווים "פריצת דרך", שעה שעדיין לא ברור אם תהיה הצלחה בשווקים אלה כאשר המטרה היא ברמה הלאומית של יצירת והעמקת קשרים עסקיים עם גורמים ממדינות שונות.

4. פעולות לטובת היצוא בתחומים המשיקים ליצוא, כדוגמת:

- א. פעילות בנושא הגברת המודעות לחשיבות קבלת תקנים ליצואנים, וייעוץ בנושא.
- ב. פעילות בנושא שמירה על איכות הסביבה בתהליכי הייצור.

5. פעילות בנושא מכרזים בינלאומיים, המובלים ע"י גורמים ממלכתיים ל- מדינות וגורמים ממשלתיים.

6. שיתוף פעולה מול מכוני יצוא ולשכות מסחר ברחבי העולם.

7. ייזום ופיתוח כלים ממלכתיים לקידום היצוא: פעילות ברמה הממשלתית/ מיניסטריאלית, משלב התכנון הראשוני של הפעילויות ועד ליישום בפועל. לדוגמה: הוצאת משלחות יצואנים לחו"ל, שבראשן עומד שר הכלכלה, אשר יש להן ערך מוסף רב כלפי הגורמים בחו"ל, כמו גם יצירת תשתית ופתרון בעיות מול גורמי ממשל בחו"ל.

מאפיינים ייחודיים של מכון היצוא:

8. למדינה זכות וטו בקשר להחלטות משמעותיות בפעילות המכון, לאור האמור בסעיף 10 (יא) לתקנון המכון, לפיו: "...החלטות בדבר אישור תקציב שנתי של העמותה, העברה מסעיף תקציבי אחד לסעיף תקציבי אחר, השתתפות בכל פעולות בחו"ל, לרבות תערוכות וירידים, הזמנות משלחות מחו"ל ושיגור משלחות לחו"ל, לא תתקבלנה אלא אם נציג המדינה הצביע בעדם".
9. המכון עומד לביקורת המתמדת של מבקר המדינה לאור מעמדו כגוף "נתמך", ולרבות ביקורת קפדנית של רשם העמותות, בהיותו עמותה, הפועלת ללא כוונת רווח.

בגוף הביצועי של המכון – מועצת המנהלים – חברים גופים הן מהסקטור הציבורי והן מהסקטור הפרטי: הממשלה (בין היתר ממשרד הכלכלה), גופים ציבוריים (התאחדות התעשיינים, חברת העובדים, חטיבת חברות הסחר שליד לשכת המסחר תיא-יפו) ויצואנים מהסקטור הפרטי. בנוסף, קיימים משקיפים מסקטורים שונים, שאף הם משתתפים בישיבות מועצת המנהלים באופן קבוע.

כל הנ"ל מעידים על שקיפות מלאה בפעילות המכון, אשר מהווה יתרון משמעותי עבור המדינה, לעומת פעילות של חברה פרטית מסחרית, אשר אינה יכולה להשתוות למכון לעניין זה.

החלטת הוועדה

הוועדה מביאה את ההתקשרות עם המכון הישראלי לייצוא בפני ועדת הפטור במשרד האוצר, מכוח תקנה 29)3 לתקנות חובת המכרזים, מן הנימוקים המפורטים להלן:

א. בהתאם לתקנה 3א)א לתקנות חובת המכרזים, תפרסם ועדת המכרזים באתר האינטרנט של מינהל הרכש הממשלתי באגף החשב הכללי, לתקופה של 14 ימי עבודה, הודעה על כוונתה להתקשר עם המכון הישראלי ותצרף את עיקרי ההתקשרות ואת חוות דעתו של מר יונתן הדר, סגן מנהל מינהל סחר חוץ, במסגרת מכתבו לוועדה מיום 9.1.2017, כי החברה הינה בגדר "יחיד המסוגל" לביצוע ההתקשרות.

ב. בכפוף לכך שלא יתקבלו השגות מהציבור במהלך התקופה הנ"ל, תעביר הוועדה את ההתקשרות עם המכון הישראלי ליצוא ולשיתוף פעולה בין לאומי, בהתאם להוראות תקנה 29)3 לתקנות חובת המכרזים לאישור ועדת הפטור במשרד האוצר.

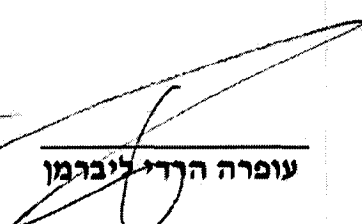

כך הוצגו הנתונים – אס כ"ר 593628
היקף ההתקשרות: 57,650,000 ₪. סך נוספים הינם בכפוף, לקיום תקציב.

תקופת ההתקשרות: ממועד חתימה על ההסכם ע"י מורשי החתימה של המשרד ועד ליום 31.12.2017.

סיווג ההתקשרות: תקנה 29)3 לתקנות חובת המכרזים.

הערה

מודגש, כי חל איסור להזמין שירות או סחורה מספק, בטרם חתימת הסכם או הזמנת עבודה ע"י מורשי החתימה של המשרד. הזמנת שירות או סחורה מספק, ללא הסכם או הזמנת עבודה שנחתמו ע"י מורשי החתימה של המשרד, מהווה עבירה על חוק נכסי המדינה ומהווה עבירת משמעת ע"פ התקשי"ר.

 עופרה הרדי ליברמן
 עו"ד מהא דיבסי

 אילנית ויזמן
 תכלת רמות

 יפה עסיס
 מרכזת הוועדה

 סימה דאי
 יו"ר הוועדה

תפוצה: סמנכ"ל בכיר למינהל ומשאבי אנוש
 מנהלת אגף ביקורת פנימית
 יונתן הדר
 יואב סיידל